No. 1646 | 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 20 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 September.

In de zitting der Eerste Kamer van gisteren, gelijk hereids door [illegible] is medegedeeld, is eindelijk een einde gekomen aan de diskussien over het traktaat met Rusland. Die Kamer heeft zich vereenigd met de amendementen der Tweede en aan de regering de noodige gelden verstrekt, om onze restantschuld aan Rusland af te doen. Wij zullen niet in uitvoerige beschouwing treden der daarover in de Eerste Kamer gehouden openbare beraadslaging. Waartoe zou het dienen? Het onderwerp was reeds uitgeput, voor dat het bij de Tweede Kamer in openbare diskussie kwam. De Eerste Kamer is verstandig genoeg geweest dat te begrijpen; slechts weinige sprekers voerden daarover het woord. Alleen zij, die het ontwerp afkeurden, hebben allen, op één na, vrij lang gesproken. Zij waren de heeren van Rijckevorsel, de Brauw, Insinger, d'Ablaing van Giesenburg en de Jonge van Ellemeet. Slechts één spreker, de heer de Kempenaer, gaf zich de moeite om te verklaren, waarom hij vóór het ontwerp stemmen zoude. Na den minister van Finantien, die een afdoend woord in 't midden bragt omtrent de hoegrootheid der som, door ons aan Rusland verschuldigd, sprak de minister van Buitenlandsche Zaken een warm woord te zijner verdediging, waarin hij met billijke verontwaardiging, de tegen hem en zijne traktaten zoo veelvuldig en ligtvaardig opgeworpene beschuldigingen afwees. De minister heeft zich, in zijne korte en vruchtbare loopbaan, onderscheiden door een groot aantal [illegible] voordeelig geslotene traktaten van all[illegible], gee[illegible] genomen; en in de ongeschonden handhaving dier Nederlandsche goede trouw en dier Nederlandsche eerlijkheid, den goeden naam van Nederland, dat is zijn eer, te gelijk met zijn belang, bevorderd. 't Is de eerlijkheid van den minister, die hem het traktaat met Frankrijk deed sluiten, dat slechts in de redaktie eenige verbetering behoefde, en zeker niet verdiende met die minachting te worden behandeld, waarmede de Tweede Kamer dat bejegend heeft. Het Russiesch traktaat is ook een uitvloeisel van dat gevoel van eerlijkheid. Groote stemmen zijn aangeheven om dat traktaat impopulair te maken. »Ons land was de bepaalde som niet schuldig, en onze eer was daarbij geschonden." Waarop is dat geschreeuw uitgeloopen? De overgroote meerderheid der beide Kamers is geëindigd met onze verpligtingen te erkennen en de regering in staat te stellen om daaraan te voldoen. En wat nu de nationale eer betreft, die grootelijks geschonden heette, en bij sommigen dat nog heet, men heeft ze geschonden gelaten, geene de minste poging beproefd, om die zoogenaamde krenking van eer te ontgaan, behalve dat men de verantwoordelijkheid daarvan wil laten rusten op den minister, die daarmeê niet het minste verlegen scheen. [illegible] diskussie heeft getoond, [illegible] een stok is gezocht, om daarmeê den minister te slaan. Men heeft dien stok gevonden in eene beweering van Ruslands zijde, door ons niet erkend. Genoeg dat men daarin een voorwendsel vond om tegen den minister ten strijde te trekken. Daartoe alleen is dan ook het voorwendsel gebruikt en misbruikt. Ware Neêrlands eer werkelijk geschonden geweest, nooit hadde men der regering het geld mogen verstrekken, waardoor het, onze eer schendend, traktaat uitvoering en bevestiging erlangt.

Ten slotte merken wij aan, dat de minister gisteren openlijk heeft verklaard, dat zijne aftreding nabij is. Hij heeft die verklaring met waardigheid en eene zekere fierheid gedaan, die hem in de omstandigheden, waarin hij geplaatst is, eer aandoet. Wat ons betreft, wij twijfelen er niet aan, of eene nabijzijnde toekomst zal de met zoo weinig billijkheid en onpartijdigheid beoordeelde politiek van den heer van Sonsbeeck regtvaardigen.

De auteur in het maandschrift de *Vereeniging*, wiens treffende woorden wij gisteren mededeelden, Ds. van Rhijn, zal, vreezen wij, weer te ondervinden hebben, dat, in dagen van verblinding en opruijing gelijk wij beleven, de taal van een regtzinnig en gemoedelijk man is als de stem van den roepende in de woestijn. Ds. van Rhijn hecht nog aan de groote geloofswaarheden, welke de Protestanten langen tijd gemeenschappelijk met de Katholijken beleden hebben en welke tegenwoordig door verreweg de meeste van hen — *horribile dictu!* — als ongerijmdheden verworpen worden. Hij hecht nog aan de leer der H. Drievuldigheid, aan de Godheid van Christus, aan den zoendood op Golgotha, aan de onfeilbaarheid der Apostelen. Vandaar dan ook zijne verklaring, dat Rome, 't welk met hem aan deze waarheden vasthoudt en ze nooit verzaakt heeft, *niet de voornaamste vijand* is, dien de ware dienaars van Gods Evangelie (aan welke kenteekenen ze te herkennen?) te bestrijden hebben, en grootelijks vreest hij dat deze laatsten, door hunnen ijver tegen Rome, niets anders doen »dan dezulken in de hand werken, wier geheele godsdienst schijnt te bestaan in *anti-Romanisme.*" Wat echter zal zijne ernstige waarschuwing baten? Is het toch niet reeds uit enkele verschijnselen zigtbaar, dat geloovige en ongeloovige Protestanten op dit oogenblik aan hetzelfde orderwoord gehoorzamen? Is het niet reeds zigtbaar dat zij zich onderling, ter bestrijding van Rome, al meer en meer naderen? Wordt het niet reeds openlijk verkondigd dat zij zich in eenen bond tegen den gemeenschappelijken vijand verbonden hebben? Of mag er geloof geschonken worden aan het orgaan der geheime genootschappen, wanneer het verklaart [illegible] tegen Rome de *Nederlander* nu zelf zich aan de zijde van de *Fakkel* geschaard heeft?

En toch zal, volgens de woorden van Ds. van Rhijn, Rome *niet de voornaamste vijand* zijn, welke de ware (?) dienaars van Gods Evangelie te bestrijden hebben!!!

Het is een merkwaardig en, in zekere mate, verblijdend verschijnsel, dat de groote vraagstukken des oogenbliks van den kant onzer tegenstanders bijna geheel onaangeroerd blijven. Dat neemt men ten onzent waar, dat neemt men waar in het Buitenland, bepaaldelijk, bijv. in Duitschland? Wil men bewijzen? Een der voorname onderwerpen, die ten onzent aan de orde van den dag zijn, zijn de geheime protestantsche genootschappen. Welnu, sints zij voor de regtbank der publieke opinie in Europa gebragt, sints zij in al hunne afschuwelijkheid ten toon gesteld en aan de openbare minachting prijs gegeven zijn, is er niemand bij ons die, ter hunner verdediging, den moed heeft een woord in te brengen. Wel immers begint de buitenlandsche pers zich te laten gelegen zijn aan hetgeen de *Mémoire sur les sociétés secrètes protestantes* aan het licht heeft gebragt: *Fakkel* echter en *Nederlander*, *Kerkbode* en *Evangelische Courant* — allen bewaren het zwijgen op hetgeen betreffende deze geheime genootschappen ten aanhoore van geheel Europa gezegd is, ten teeken van hunne onmagt om iets aannemelijks te zeggen ter regtvaardiging van die genootschappen, waarin ten onzent de krachten van het werkzaamst gedeelte van het Protestantismus zich gekoncentreerd hebben. Is die stilzwijgende bekentenis van onmagt tot zelfverdediging geen merkwaardig en geen in zekere mate verblijdend verschijnsel?

In Duitschland wordt van gelijke onmagt tot zelfverdediging overvloediglijk blijk gegeven. Herinneren wij slechts aan de houding der Duitsche protestantsche pers ten aanzien van twee onderwerpen, die op dit oogenblik algemeen de aandacht gespannen houden, de verordeningen namelijk der Mecklenburg-Schwerinsche regering tegen den Eerw. Holzammer, en die van de Pruissische regering tegen de Jezuiten. Wie toch durft het op zich nemen die verordeningen te regtvaardigen, te verschoonen? Niemand! Geen enkel orgaan, dat als verdediger durft optreden van de despotische maatregelen van de regering van Mecklenburg-Schwerini, en spreekt een protestantsch blad van de verordeningen des heeren von Raumer, het is, gelijk wij gisteren zagen, om ze onvoorwaardelijk en met nadruk af te keuren. Zouden wij dit geen merkwaardig, zouden wij dit zelfs geen verblijdend verschijnsel noemen mogen?

Ter nadere kenschetsing van dat gedwongen stilzwijgen der protestantsche pers in Duitschland, bepaaldelijk met betrekking tot de verordeningen van den heer von Raumer, verdient het volgende uittreksel uit een artikel van den heer de Florencourt in aanmerking te komen. Wij wilden zoo gaarne weten, zoo spreekt hij tot de protestantsche pers in Duitschland, wat gij van die verordeningen kunt te zeggen hebben. Doch gij zwijgt! Vergun mij daarom, dat ik u het eenige antwoord op mijne vraag in den mond leg, wat gij mij voegzaam zoudt kunnen geven. — En daarop laat hij dan de Duitsche protestantsche pers hem antwoorden in de volgende woorden:

»Wij kunnen niet anders; het is *noodweer*. Wij geven toe dat eene eerlijke verklaring der grondwettige vrijheid van de Katholijke Kerk met deze maatregelen niet vereenigbaar is. Wij weten zeer goed dat de verstrooid wonende katholijken, der Kerk even na aan het hart moeten liggen, als de Katholijken, die in groote massa's bij elkander wonen. Wij geven toe dat het zielenheil der verstrooid wonende Katholijken de missien even dringend, ja misschien nog dringender vordert, dan het zielenheil eener onvermengde katholijke bevolking. Wij geven ook volkomen toe dat het, volgens regt en billijkheid, de zaak der katholijke Bisschoppen, en niet de zaak van protestantsche ministers is, om er over te oordeelen en te beslissen, wanneer en waar er voor de Katholijken missien moeten gehouden worden. Insgelijks moeten wij toegeven dat de Kerk, en niet wij, er over te oordeelen heeft aan welke geestelijke orde voor eene bepaalde streek behoefte bestaat. Ook miskennen wij de groote hardheid niet, die er in ligt opgesloten, wanneer bij de ongenoegzaamheid der bestaande leerinstellingen in ons land tot christelijke opleiding der jeugd, juist die orde, die in de Katholijke Kerk erkend wordt de geschiktheid daartoe in den hoogsten graad te bezitten, en zulks getoond heeft, in Pruissen niet zou worden toegelaten. Wij weten zeer goed, dat wij door zulk een verbod katholijke huisvaders, die gesteld zijn op eene christelijke opleiding hunner zonen, diep bedroefd hebben. Ja, wij miskennen zelfs de ontzettende verantwoordelijkheid niet, welke wij daardoor op ons laden, en wij geven toe dat, juist door ons verbod, menige ziel ten verderve gaat, die anders ware gered. Met een woord, wij willen bekennen dat deze maatregelen bestemd zijn om de ontwikkeling der Katholijke Kerk in Pruissen in zekere mate te beperken.

»Doch denkt niet dat wij u haten; denkt niet dat wij er ons over verheugen zouden, bijaldien gij en uwe kinderen slechte en ongodsdienstige Katholijken werdt.

»Op zich zelf beschouwd gunnen wij aan de Katholijke Kerk tegenover het ongeloof en de zonden van dezen tijd, den allerhoogsten wasdom, den schoonsten bloei. Ja, wij zouden ons gelukkig achten, wanneer, onder ééne voorwaarde, zelfs door onze medewerking alle Pruissische Katholijken tot enkel Heiligen konden groot gebragt worden. Doch deze voorwaarde is, helaas! onbestaanbaar. Liet er zich een onoverkomelijke muur tusschen Pruissische Protestanten en Pruissische Katholijken optrekken; ware het denkbaar, dat de Katholijke Kerk den hoogsten bloei in ons land bereikte, dat zij de allervolmaaktste inrigtingen voor onderwijs uit haren boezem deed oprijzen, en langzamerhand de heiligste geestelijkheid, die al hare onderhoorigen tot boetvaardigheid in Christus terug bragt, aanwon, en dat daarnaast de *protestantsche bevolking* door dit steeds stijgende katholijke leven geheel ongetroffen kon blijven — waarlijk dan zou het nimmer in ons opkomen u hinderpalen in den weg te stellen, om ons zelven daardoor moeijelijkheden te berokkenen, welker gewigt en omvang wij van den beginne af niet miskend hebben.

»Doch zoo staat het met de zaken. Wij willen gaarne toegeven, dat uwe Missiën wel niet regtstreeks op proselytenmakerij uit zijn, en dat zij slechts streven naar het zielenheil der Katholijken. Ja, zelfs uwe Jezuiten mogten zich als voornaamste taak slechts de christelijke vorming der katholijke jeugd voorstellen, terwijl zij bovendien weten dat de jagt op enkele proselyten in het groot en over het geheel toch geen doel treft, en dat kontroverspreeken en dergelijke, bij de tegenwoordige godsdienstige en wetenschappelijke omstandigheden, slechts stompe wapenen zijn. Doch wij vreezen de *indirekte*

proselytenmakerij, die met den bloei der Katholijke Kerk in ons land onvermijdelijk zal gepaard gaan. Zelfs wanneer ook al uwe priesters en paters een volstrekt stilzwijgen over de kontrovers in acht namen, dan zou toch nog luide, luider dan de luidste prediking, het kerkelijk leven zelf prediken, hetwelk zich onder de Katholijken ontwikkelt. De vruchten van een waarachtig katholijk leven kunnen wij voor onze Protestanten in 't geheel niet verbergen of geheim houden, en de begeerte naar die vruchten zal hen naar uwe kerken, naar uwe biechtstoelen, naar uwe opvoedingsgestichten drijven. Dit nu te verhinderen is onze pligt als protestantsch-pruissische ministers, en wij bezitten, helaas! geene andere middelen, dan dat wij eenige bijzonder levenskrachtige organen van uwe Kerk kortwieken of uitroeijen."

Ziedaar dan wat er van protestantsche zijde betreffende de verordeningen van den heer von Raumer zou kunnen gezegd worden. Wij vragen of een Katholijk iets loffelijkers voor de inrigtingen zijner Kerk en iets beschamenders voor het Protestantismus zou kunnen zeggen?

Hulde aan Dr. Newman.

„Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebragt; en dat de Roomsch-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen regt is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezworenen en regters mede in het spel komen." *The Times.*

Bedrag der vorige opgave	*f* 689.26
A. M. D. G. et V. M.	» 10.00
Van een dorpspastoor S. E. P.	» 5.00
	f 704.26

Men berigt ons, per telegraaf uit 's Hage, dat de heer Philipse is benoemd tot President der Eerste Kamer.

Men verneemt, dat op Woensdag, 22 Sept. aanst. voor het prov. geregtshof in Zuid-Holland op nieuw zal worden bepleit eene zaak betrekkelijk de geschillen over het huiszittenhuis te Leiden. *(Weekbl. v. h. Regt)*

Te Westerblokker is den 14den September aanbesteed het bouwen van eene nieuwe R. K. kerk; het werk is aangenomen door den heer J. C. van Berkum, te Utrecht, voor *f* 23,800.

Den 4 dezer des nachts is het [illegible] werf van den heer J. Smit, aan het Slikkerveer te Ridderkerk, met de herstelde stoommachine van 10 paardenkrachten, droog gemalen, welke proef men nu als gelukt kan beschouwen. Eene eerste proeve op den 1 dezer mislukte, door het defekt worden der machine.

Uit Drenthe berigt men met zeker genoegen, dat hoewel in de door de HH. J. Klijn, c. s. opengestelde inschrijving voor de ontwerpen Drentsche Veen- en Kanaalmaatschappij, niet voor het volle maatschappelijk kapitaal is deelgenomen, de inschrijvingen toch tot zulk een aanmerkelijk bedrag zijn geklommen, dat men zich allezins mag vleijen, deze onderneming zonder vreemde hulp tot stand te zien brengen.

De Raad der stad Groningen heeft, in deszelfs vergadering van 2 dezer, op het rapport der betrekkelijke kommissie, besloten, eene bijdrage van 20 pCt. der kosten van aanleg te geven voor een kunstweg van Paterwolde naar Haren, te betalen, zoodra de weg half gereed zal zijn, doch niet eerder dan met 1 Jan. 1854, en onder voorwaarde, dat de gemeente Haren aanneemt het verder gedeelte van den weg te voltooijen.

Door HH. Gedeput. Staten der provincie Drenthe worden voorloopige maatregelen genomen, om in het oosten dezer provincie, van Koeverden, Dalen, Emmen, Odoorn, Borger, Gasselte, Giete tot aan Zuidlaren, puin of straatwegen aan te leggen. Spoedig zal het terrein opgenomen en voor 3 October moet de begrooting opgemaakt worden, ten einde in de Vergadering der Prov. Staten van dit jaar nog in overweging te worden genomen. Komt die zaak tot stand, dan zal dit gedeelte der Provincie, tot dusverre bijna ongenaakbaar en in den winter geheel afgezonderd, een nieuw tijdperk van bloei intreden.

Uit Zeeland ontvangt de *Stoompost* nevensgaande mededeeling, met verzoek haar in dit weekblad op te nemen:

Met verwondering lazen wij in het *Handelsblad* van den 27 Augustus jl., een berigt van Fort Bath gedateerd 24 Augustus, waaruit het publiek met regt zoude veronderstellen, dat de aannemers van de landaanwinning aan de Ooster-schelde zich op eene dage en tirannieke wijze jegens de grondeigenaars aldaar en jegens hunne onderhoorigen gedragen hadden. Wij nemen de vrijheid te kennen te geven, dat wij nog nimmer begeerd of getracht hebben ons *land* toe te eigenen, zonder de regtmatige eigenaars vooraf te betalen, en wat aangaat de beschuldiging, dat wij 200 Engelsche werklieden laten overkomen, met de belofte van vast werk, en hen binnen 14 dagen naakt en arm aan hun lot overlaten; wij geven de verzekering, dat het getal Engelschen door ons aan dit werk geëmploijeerd, dat van 50 nog nimmer heeft overschreden, terwijl dat der Hollanders meer dan 4000 bedraagt, alle welke tegen een loon werken 20 pCt. hooger dan gewoonlijk hier te lande gegeven wordt. Men heeft dus een lasterlijk en valsch gerucht uitgestrooid, en wij twijfelen niet, of een geacht en veelgelezen blad als het uwe zal zulk een ongegrond berigt willen tegenspreken. Te gelijkertijd moeten wij ook nog doen opmerken, dat de aanhaling omtrent de kwaliteit van het aan te winnen land even onjuist is, aangezien hetzelve zoo goed is als eenig land in dit koningrijk.

Z. M. heeft 1°. Mr. W. J. Hemsing eervol ontslagen als notaris te Balk, arr. Sneek; 2°. benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc. te Kerkenrade K. de Sehrevel; 3°. B. J. C. baron Mackay eervol ontslagen als dir. van het postkantoor te Rotterdam, en in zijne plaats benoemd J. A. Baunier, thans hoofd-komm. aldaar; 4°. benoemd tot hoofd-komm. der posterijen, J. J. Brouwer; tot komm. bij het dep. van fin. J. P. Hofstede; tot inspekt. der post. J. J. Schultens Dozy; tot dir. der postk.: te Maastricht, G. L. H. P. Stern; te Venlo, L. A. van der Marck; te Grave, A. J. L. F. Steffens; 5°. aan den gens. luit.-kol. B. J. Verstege den rang verleend van kolonel, wegens vroeger bewezen diensten; 6°. aan M. Bichon, wed. van T. C. Gordon, in leven arr.-inspekt. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te 's Bosch een pensioen verleend, van *f* 1260, 's jaars.

De *Staats-Courant* van 16 dezer heeft verkeerdelijk gemeld de benoeming van den heer B. de Greef Jzn. tot lid van den raad van bestuur der Kon. Akademie van Beeldende Kunsten alhier.

DEVENTER, 15 Sept. H. M. de Koningin heeft twee prachtige geschenken gezonden aan de vereeniging van den H. Vincentius van Paulo ter dezer stede, als bijdragen in eene loterij te houden ten behoeve der door haar bezochte arme huisgezinnen en kinderen.

BEILEN, 15 Sept. Gisteren avond bij het terugkeeren van den druk bezochte Roldermarkt troffen voerman Rump en landbouwer Stadman elkander met hunne rijtuigen op den weg aan. De een wilde den ander voorbij rijden; deze gevoelde zich daarover verontwaardigd, legde de zweep op zijne paarden en beiden reden in vollen ren tegen elkander, met dat gevolg, dat door het zamen raken der wagens Stadman met zijn rijtuig omviel. [illegible] het leven kostte. R. en S. zijn geene mannen, die zich aan het misbruik van sterken drank schuldig maken. Echter is het mogelijk, dat het ongewone van den drank die toch altijd door marktgangers gebruikt wordt, gevoegd bij den trots van zich niet te willen laten voorbij rijden, oorzaak van deze treurige gebeurtenis is. *(H.)*

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrijdag 17 September

In deze zitting is het wets-ontwerp betreffende het aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland, met 27 tegen 6 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: v. Heekeren van Wassenaar, Insinger, de Braauw, Borski, d'Ablaing van Giessenburg en de Jonge van Ellemeet.

Daarna is de beraadslaging aangevangen over het ontwerp tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te gemoet te komen. Die beraadslaging zal heden avond ten 8 ure worden voortgezet.

Avondzitting van Vrijdag, 17 September.

In deze zitting zijn de heden morgen afgebroken beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp, tot regeling van den pligt der provincie, om behoeftige gemeenten te gemoet te komen, en is dat wetsontwerp verworpen met 28 tegen 5 stemmen.

Voor de heeren Boxman, v. Rhemen, v. Rijckevorsel, de Sitters en Insinger.

De zitting, de laatste gedurende 1851/52, is daarop gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Sept. Alle dagbladen zijn weder opgevuld met verslagen van de reis van den Prins-President. De slotsom van alles is dat de Prins-President overal met eene onbeschrijfelijke geestdrift en met de kreten *Leve de Keizer!* wordt ontvangen.

— In de rue de Rivoli heeft eene verzakking in den grond plaats gehad, waardoor ettelijke werklieden gedood en gekwetst zijn. De Prins-President, per telegraaf van het ongeval onderrigt, heeft terstond last gegeven om geld en levensmiddelen uit te deelen aan de gekwetsten en aan de huisgezinnen der slagtoffers.

— Bij besluit van den Prins President is bepaald, dat door tusschenkomst van den minister van openbaar onderwijs zal worden uitgegeven eene verzameling van de meest populaire Fransche gedichten, hetzij die vroeger zijn uitgegeven of nog in manuskript in de bibliotheken voorhanden zijn; hetzij eindelijk die gedichten door de overlevering bewaard werden. Deze verzameling zal bestaan uit godsdienstige en krijgsliederen, feestliederen, romances, geschiedkundige gedichten, legenden, vertellingen, satires, enz.

— De *Corsaire* zal buiten Frankrijk worden uitgegeven, het is echter noch niet stellig.

— Te Marseille zal eene tweede hulphaven worden aangelegd. Wanneer deze gereed is, zullen in de drie havenkommen van Marseille 2600 schepen eene ruime plaats vinden.

(Per telegraaf). PARIJS, 17 Sept. De President heeft gisteren ochtend Nevers verlaten en is tegen den middag te Moulins aangekomen. Onder weg was zijn rijtuig genoodzaakt te St. Pierre-le-Moustier op te houden, ten gevolge van eenen waren stortvloed van bloemen, waaronder zich een prachtige ruiker bevond. De kreten van *leve de Keizer!* waren algemeen. *(H.)*

MADRID, 11 Sept. Er is nog niets officieels bekend van de aftreding des ministers van openbare werken.

— Gedurende de maand Aug. is aan de munt alhier, te Sevilla en Barcelona, voor 3 millioen realen aan gouden en zilveren muntspeciën geslagen.

— Den 1 September was het bedrag der vlottende schuld 344,183,000 realen, tegen 352,063,000 realen op 1 Aug. De uitgiften hebben plaats gehad op den voet van 8 pCt. aan de bank.

— De *Gaceta* bevat een kon. dekreet dd. 13 Mei 1852, waarbij bepalingen zijn vastgesteld omtrent de verjaring van alle ten laste van Spanje vallende schuldvorderingen, daaronder begrepen de aan eene konversie onderhevige schuldbrieven en koupons, welke niet binnen vijf jaren zullen zijn ingediend, wordende die termijn gerekend te zijn ingegaan met 20 Febr. 1850, tijdstip van de uitvaardiging der wet op de komptabiliteit.

— Het half-officieele dagblad *Espagna* acht het zeer noodzakelijk om het tarief der in- en uitgaande regten te hervormen, en voert o. a. aan, dat de meeste landen, die het stelsel van vrijen handel omhelsd hebben, daarvan de vruchten reeds plukken.

— Elf dagbladen, worden thans wegens de overname van het artikel van den *Heraldo*, betreffende de vlottende schuld, vervolgd.

— Volgens berigten uit Lissabon was het Portugesche [illegible] weten niet regt wat zij willen. Portugal is een ongelukkig verdeeld land, en zal welligt geene rust genieten, voor dat de regering van de sabel wordt hersteld.

— Koningin Dona Maria da Gloria geraakte dezer dagen met haar rijtuig op hol. De paarden stoven zoo onstuimig over den straatweg, dat de steenen her- en derwaarts vlogen, en een daarvan de borst der Koningin trof. H. M. ontving echter daardoor geen letsel.

ENGELAND.

LONDEN 16 Sept. De *Morning Herald* berigt dat de regering van Peru oorlogsvaartuigen heeft afgezonden om het eiland Lobos te beschermen.

— Betreffende den dood des hertogs verneemt men de volgende bijzonderheden: Hij stond 's morgens nog op zijn gewonen tijd op, en deed vervolgens zijne gewone wandeling; doch werd kort na zijne terugkomst door een hevig zenuwtoeval aangetast. Men dacht aanvankelijk dat dit toeval aan eene ligte ongesteldheid van de maag was toe te schrijven, weshalve men hem ten spoedigste een braakmiddel toediende, dat echter zonder gevolg bleef; want een tweede en heviger toeval maakte kort daarna een einde aan zijn leven. Even voor zijn dood scheen hij gevoelloos te zijn en kon niet meer spreken. Negen jaren geleden had hij een dergelijken aanval gehad, welken hij echter toen gelukkig was te boven gekomen.

De hertog van Wellington laat twee zonen na, den markies v. Douro, thans lid van het Huis der Gemeenten, en die thans hertog van Wellington en pair des rijks wordt, geboren in 1807, en den luit.-kol. C. Wellesley, geboren in 1808.

Men verneemt dat het lijk zonder praal in den grafkelder van Strathfieldsaye, in hetzelfde graf der in 1831 overleden hertogin, zal worden bijgezet; althans dit is altijd de wensch des hertogs geweest.

Men noemt Lord Hardinge als den vermoedelijken opvolger des hertogs van Wellington als opperbevelhebber des legers.

— Eenige onzer dagbladen melden dat Sir Henry Bulwer, Britsch gezant te Napels, naar Rome zou vertrokken zijn, om uit naam der Engelsche regering onderhandelingen aan te knoopen over het sluiten van een konkordaat met den H. Stoel. Dit berigt vindt evenwel weinig geloof.

— De laatst ontvangen Amerikaansche bladen zeggen naar luid van berigten uit Matamoras, dat Cardenas zich zelven de heerschappij van Tamaulipas had toegekend.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 17 Sept. Het sedert zoo lang afgebroken diplomatiek verkeer tusschen Pruissen en Wurtemberg zal thans weder hersteld worden, zullende de Staatsraad v. Linden, thans gezant van Wurtemburg te Weenen, dien Staat te Berlijn gaan vertegenwoordigen, terwijl de baron v. Seckendorf tot Pruissisch gezant in Wurtemberg benoemd zou wezen.

— Men heeft brieven van den Aartsbisschop van Parijs, Mgr. Sibour, uit Breslau ontvangen. Hij zal langs den Rijn en over Belgie terugkeeren en in het begin van Oktober weder te Parijs zijn.

— In Baden en andere zuidelijke gewesten is men voornemens den wijnbouw meer en meer te beperken, en meer tijd en arbeid aan de tabaksteelt te besteden. Inderdaad heerscht overal de bitterste armoede onder de wijnbouwers, terwijl de toestand der tabaksplanters zigtbaar verbetert. De ondervinding heeft in de laatste jaren geleerd, dat, zelfs tot den lagen prijs van *f* 15 per centenaar, de tabaksplanter van een morgen lands nog eene zuivere winst van *f* 140 tot *f* 150 kan trekken. Men wil zich voornamelijk toeleggen op de aanplanting van Virginischen en Amersfoortschen tabak, die op dien bodem het beste slaagt.

— Men schrijft uit Koningsbergen dat aldaar door de politie eene verboden vergadering der *vrije gemeente* uiteen gedreven is; daar de aanwezigen tegenstand boden, zijn er 7 in hechtenis genomen.

— In Silezie is het verboden geworden op Zon- en feestdagen zangfeesten te houden.

— Men schrijft uit München dat Koning Otto van Griekenland aan de gezanten der vreemde mogendheden gehoor heeft verleend.

— De Keizer van Rusland heeft aan Prinsch Ternytchew op zijn verzoek ontslag verleend als minister van oorlog, welke betrekking hij 25 jaren had waargenomen. Thans is Prins Dolgorukow I tot minister van oorlog benoemd.

WEENEN, 15 Sept. De Keizer wordt den 24 alhier van Pesth terug verwacht.

— In de *Wiener Ztg.* leest men: »Ziet het rustige gedeelte der bevolking van Frankrijk, de nijvere volksklassen en de grondeigenaren, in de herstelling van het keizerschap alleen eenen waarborg voor het behoud van vrede en rust, een middel om aller belangen te beschermen, om den rijkdom der natie te vermeerderen en de vroeger aan het land geslagen wonden te genezen, van zijnen kant heeft de Prins President, door zijne ijverige bemoeijingen tot bevordering van 's lands materiele belangen, grond gegeven om te ver- [illegible] van vrede binnen en buiten 's lands, en dat het uit den ontwikkelingsgang der vier laatste jaren zal voorkomen met geene andere strekking dan om de ware, behoudsgezinde belangen van Frankrijk en Europa te beschermen."

— In weerwil van de door de regering beoogde bezuinigingen schijnen deze zich toch niet tot het krijgswezen te zullen uitstrekken, immers men verneemt, dat er nog in den loop van dit jaar door de keizerlijke fabrieken 100,000 nieuwe geweren moeten afgeleverd worden.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Sept. Het *Journal des Débats*, dat veelal door of van wege ons ministerie geïnspireerd wordt, zegt o. a.: »Het gerucht loopt te Brussel, dat het Fransche ministerie aan het Belgisch kabinet heeft verklaard, dat het bereid was de onderhandelingen te hervatten tot sluiting van een traktaat, waarin door Belgie eenige gunsten zouden bewezen worden aan Fransche wijn en zijde. Deze verklaring zou plotseling gedaan zijn, zonder dat het Belgische kabinet door andere verklaringen daarop was voorbereid. Zoo ten minste loopt het gerucht in onze hooge kringen. De heer Liedts, een der heeren die over de beide overeenkomsten onderhandeld heeft, maakt zich gereed naar Parijs te [illegible]

— De Kamer van Koophandel te Antwerpen heeft besloten, om bij de regering aan te dringen op eene reorganisatie van de Kamers van Koophandel en eene wijziging in de wijze van benoeming der leden van het konsulaire korps.

— Het blijkt van onderscheidene kanten, dat de nieuw benoemde Bisschop van Luik, de Hoogw. de Montpellier, steeds eenen grooten evangelischen ijver aan den dag gelegd heeft voor het heil der zielen, en dat hij als talentvol redenaar en als missionaris onberekenbaar veel nut heeft gesticht.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 September.

BEVALLEN (16 Sept.): Vrouwe R. van Nierop, geb. Salvador, Z. — J. Reynvaan, geb. Portielje, Z.

OVERLEDEN (13 Sept.): H. v. d. Bergh, 62 j. — (14 Sept.): H. Louis, wed. J. Louis. — (15 Sept.): V. H. Dekker, 31 j. — C. Nederhorst, 65 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	17 Sept. 4½ u. gebl.	18 Sept.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64 13/16	64¾	64 13/16	
Dito Dito	3	77¾	77⅞		
Dito Dito	4	96¾	96¼	97	97
Dito Obligatien O. I.	4	96⅛	96⅞		
Amortis. Syndic.	3½	95⅞			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.					
Frankrijk, Obligatien	3	52 13/16	52 13/16		
Spanje bij *Ardoin* 1835	5	72⅛			
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.		23⅝	23 11/16	23¾	
Dito	3	50			
Dito Binnenl. 2400 P.		45⅝	45¾	45⅞	45 13/16
Coup. Bewijzen		2 15/16			
Amortisable Schuld		6 1/16			
Portugal te Londen	5	42 13/16	43		
Dito Dito	4	39 7/16	39 9/16	39½	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108½	108⅛		
Dito Dito 1828 en 1829		107¼	107	107⅛	
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½	103½			
Dito bij *Hope*	4	91⅝	91½	91 7/16	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91¼	91⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4	94 15/16			
Cert. te Hamburg	5	104⅛			
Inschrijving in Assignat.	6	71¼			
Cert. van dito		72¼			
Polen, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
Amerika, Bank-Actiën		4 7/16			
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
Oostenrijk, Metalliek	5	78⅝	78 13/16	78⅞	
Dito 1847	2½	41	41		
Dito 1851	2½	40⅝	40⅝		
Dito Nieuwe	3	91⅜	91¼	91⅜	91¼
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	91¼	91⅛	91¼	91⅛
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250					
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5				
Brazilie te Londen 1824	5	100⅞			
Dito Leening 1843	5	100¼			
Dito £ 200					
Peru [illegible]	3				
Mexico Nieuwe			[illegible]		
Venezuela à £ 100	3½				
Grenada à £ 100	2	23⅞			
Ecuador à £ 100		4¼	4¼		

Grenada uitgestelde 12½, 9/16.

Met uitzondering van Hollandsche 4 pCt. en Spaansche fondsen welke bij vrij levendiger handel williger waren, behelsde onze fondsenmarkt niets meldenswaardig.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56⅛	Livorno	2/m. *f*	38⅞
»	zigt »	56½	Napels	» »	81⅛
Bordeaux	2/m. »	56 1/16	Petersburg	» »	1,86
»	[illegible] »	56 5/16	Weenen	6/w. »	30⅞
Madrid	[illegible] »	246	Augsburg	» »	35⅜
Cadix	» »	246	Frankfort	» »	98¾
Sevilla	» »	242	Hamburg	2/m. »	35⅛
Bilbao	» »	243	»	zigt »	35 [illegible]
Lissabon	» »	42	Londen	2/m »	11,87½
Porto	» »	42	»	zigt »	11,92½
Genua	2/m. »	46½	Rotterdam	» »	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 53¾; 1840, 5 pc. 100¼; 1848, 100⅛; 1852, 101⅛; Spanje Ard. 1 pc. 23⅛; Binnenl. 3 pc. 45 [illegible]; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 16 Sept. Fransche 3 pc. 77,60; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 103,75; Schatk. —,—; Bank-Actien 2840,—; Belg. 1840; 5 pc. 104½; 1842, 5 pc. —; [illegible] pc. 97½; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 50; Binnenl. 3 pc. 46; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, 1000, —; 1851, —,—; Haïti 340,—; Rom. Leening 1850, 99¼.

MADRID, 11 Sept. Spanje 3 pc. 47½; Ardoins 1 pc. 24 13/16; Uitg. Schuld 6¼; Coupons 1¾.

LONDEN, 16 Sept. Cons. kont. 99⅞ a —; op tijd 99⅞ a —; Braz. 103 a 104; 1829/39 102½ a 103½; Den. 3 pc. 82½ a 83½; 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 4¾ a 5; Gren. 23½ a 23¾; Uitgest 12½ a 12¾; Mexiko — a —; Nieuwe 25¼ a 25½; Peru 4½ pc. 103 a 105; Uitgest. 64½ a 65½; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104 a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39 a 39¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23¼ a 23⅜; 3 pc. 49¾ a 50; Coup. cert. 2⅞ a 3; Passive 6 a 6⅛; Holl. 2½ pc. 65 a 65¼; id. 4 pc. 99 a 99½; Venez. 43 a 45; Uitg. 16½ a 17.

BERLIJN, 16 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 94¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93; Poln. 4 pc. 94; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 153½; id. fl. 500 97½; Amsterdam zigt 143g; id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 16 Sept. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje, ard. 5 pc. 22 3/16; Binnenl. 3 pc. 42½.

FRANKFORT, 16 Sept. Met. 5 pc. 82¼; 4 pc. 65½; 2½ pc. 42; Bank-Actien 1411; Darmst. Loten fl. 50 90¼; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 65¼; id. fl. 35, 38¾; Nassausche 28½; Holl. 2½ pc. 64½; Werk. Sch. 4 pc. 96¾; Sijndic. 3½ pc. 95⅞.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

OBLIGATIEN BRAZILIE. — De coupons, verschijnende 1 Oktober aanstaande, der leeningen ten laste Brazilië, zullen alsdan bij de verschillende agenten te Londen worden betaald.

PERUAANSCHE OBLIGATIEN. — Door de heeren C. de Murrieta en C°. te Londen is aangekondigd, dat de coupons der 6 pCts. en ook die der 3 pCts. Obligatiën, verschijnende 1 Oktober aanstaande, ten hunnen kantore zullen worden betaald.

OBLIGATIEN CHILI. — De 20ste coupon der 6 pCts. en de 11de coupon der 3 pCts. Obligatiën, verschijnende 30 September aanstaande, zullen door de heeren Baring Brothers en C°. te Londen worden betaald.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 17 Sept. AFLOOP DER VEILING van 552 vaten NICKERIE SUIKER.

Kav.	Vat.	Verk.	Kav.	Vat.	Verk.	Kav.	Vat.	Verk.
1.	7	*f* 18⅜	20.	10	*f* 20¾	38.	10	*f* 21½
2.	13	» 19⅛	21.	10	» 20¾	39.	10	» 20¾
3.	13	» 19	22.	10	» 20¾	40.	10	» 21¼
4.	10	» 19¼	23.	10	» 21	41.	10	» 21¼
5.	10	» 19½	24.	10	» 21	42.	10	» 21½
6.	10	» 19½	25.	10	» 21	43.	10	» 21½
7.	13	» 19½	26.	10	» 21½	44.	8	» 20¼
8.	12	» 20¼	27.	10	» 21½	45.	10	» 20¾
9.	13	» 20¾	28.	10	» 21½	46.	10	» 21¼
10.	15	» 21½	29.	10	» 21½	47.	11	» 20½
11.	10	» 20½	30.	12	» 20½	48.	11	» 21¼
12.	10	» 21	31.	12	» 20½	49.	8	» 19½
13.	10	» 21	32.	12	» 20¾	50.	10	» 20½
14.	20	» 21	33.	10	» 21¼	51.	10	» 20½
15.	10	» 20¾	34.	10	» 20¼	52.	10	» 20¾
16.	10	» 20¾	35.	10	» 20⅝	53.	10	» 21¼
17.	10	» 20¾	36.	10	» 20¾	54.	11	» 21
18.	10	» 20¾	37.	10	» 21¼	55.	11	» 21½
19.	10	» 21						

Heden zijn verkocht 75 vn. Maryland Tabak, per *Bessel* en 7 vn. dito, per *Admiral*.

AMSTERDAM, 18 September.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De ordinaire *Java* soorten blijven met avans van ½ a 1 cs. op de veilingsprijzen vrij goed te plaatsen. Van *Brasil* zijn 1500 balen goed ordinair bleek groenachtig tot 22 cs. *ex supply* aan een huis afgegeven.

THEE. In afwachting der Veilingen bij de Nederl. Handelmaatschappij op 30 dezer zonder bepaalde handel.

TABAK. Voor *Maryland* was de kooplust zeer levendig, als zijnde er in deze week ca. 800 vaten uit de eerste hand, grootendeels voor uitvoer tot iets verhoogde prijzen omgezet. — Van *Java* zijn 538 pakken, plantage D V O, groot bladdig Dek, met Omblad en Binnengoed, bij inschrijving verkocht. — In Veiling tegen 29 dezer, van 853 pakken *Portoriko* Bladen Tabak.

KATOEN prijshoudend, uit de eerste hand zijn afgedaan 272 pn. Georgia, zijnde het restant der lading ex *Angelique*, van Charleston. Surinaamsch en Nickerie alleen met kooplust in mooije kwaliteiten, terwijl mindere [illegible] lager worden verlaten.

SUIKER. *Ruwe.* De markt is iets vaster. De eergisteren geveilde 470 vaten *Surinaamsch* zijn van *f* 19½ tot *f* 24¼ alzoo *f* ¾ boven taxatie, grootendeels voor uitvoer genomen. In het begin der week zijn nog 637 kisten *Havana*, uit de eerste hand omgezet. — *Geraffineerd voor uitvoer.* In *Crushed* is zeer weinig handel geweest, zoowel koopers als verkoopers schijnen de afloop der aanstaande Ruwe Suikerveiling bij de N. H. M. te willen afwagten. Van *Kandy* is eene aanzienlijke partij middelbruin tot *f* 26½ afgesloten. *Geraffineerd in consumtie* zeer vast op onze voorgaande prijs notering.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* en *Foely* bij onveranderde prijzen met eenige kooplust. — *Amboina Nagelen* prijshoudend. — *Sumatra Peper* 23 cs. in kleine balen.

FRUITEN. *Krenten* nieuwe *Zantsche* prijshoudend; jarige en gemeene soorten lager aangeboden, zonder koopers. — *Rozijn.* Nieuw *Smirna* *f* 12½. — *Samos.* Hiervan zijn verkocht 300 vaten tot *f* 7½ voor Export.

RIJST. Van *Arracan* zijn wederom eenige ladingen Ongepeld zoowel zeilende als in *loco* tot *f* [illegible] omgezet. — Gepelde soorten *Java* en *Arracan* voor uitvoer en consumtie levendig gevraagd tot iets verhoogde prijzen.

POTASCH. De stemming is iets vaster. *Petersburger Casan* *f* 11½ E, *Toskaansche* *f* 13¾ E, *New-Yorker* nieuwe *f* 15½ E, jarige *f* 14¾ E.

DROOGERIJEN. *Gom Copal* blijft gevraagd, *Damar.* Hiervan zijn 10 mille kilo met *f* 48 betaald, *Chinesche Kaneel* bijna opgeruimd, *Cassia Vera* prijshoudend.

VERFWAREN. *Indigo.* Hiervan zijn 97 kisten *Java*, waaronder 78 kisten partikuliere aanvoer tot ferme prijzen voor uitvoer genomen. — *Cochenille.* Aan de markt zijn gesteld 90 kisten Prima soort *Java*, zeer geschikt voor uitvoer, waarvoor 250 cents gevraagd wordt. — *Verfhouten* zonder meldingswaardige verandering. Verkocht zijn: 20 tons Laguna en 15 tons Domingo Campeche, alsmede 20 tons *Geelhout.* Van *Sapan* en *Kadrang* zijn diverse partijtjes tot volle prijzen door de Nederl. Handelm. bij inschrijving verkocht. — *Quercitron* niet lager, maar wordt tot vorige prijzen aangeboden. — *Zwavel.* *Ruwe Secunda* met *f* 4 in *loco* [illegible] terwijl zeilende tot *f* 3⅞ E. te bekomen is. — *Lood* met zeer weinig voorraad op *f* 10⅝ a 10¾ gehouden. — *Meekrap* met goede vraag en wel zoo aangenaam.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 % eerste soort *f* 18, tweede soort *f* 17½. — *Moutwijn* 91 % *f* 14¼ a kontant.

HUIDEN. *Zuid-Amerikaansche* prijshoudend met zeer weinig voorraad. — *Java* soorten, uit de eerste hand opgeruimd [illegible]

hooger te plaatsen. — *Inlandsche* Huiden en Vellen, gezouten en gedroogd tot iets betere prijzen gezocht.

METALEN. *Banca* Tin wordt op *f* 52½ a 53 gehouden. *Koper* over het algemeen iets minder begeerd.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* goed te plaatsen. *Traan* in alle soorten onveranderd. *Ansjovisch* zeer vast op de voorgaande prijsnoteering. *Rondvisch f* 8.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 17 Sept. Rogge. De handel in dit artikel was gedurende deze week vrij belangrijk. Zoo voor verzending als voor cons., en werden de volgende prijzen meerendeels bij partij besteed. In entr.: 142/2 ℔ Archangel *f* 160 6/w.; 144/2 ℔ Petersb. *f* 160 6/w.; 144/2 ℔ dito *f* 162 6/w.; 141/2 ℔ dito *f* 156, 157 1/m.; 142/2, 143/2 ℔ Archangel *f* 165 6/w. later *f* 166 en *f* 170 6/w.; 141/2 ℔ Petersb. *f* 162 6/w.; 144/2 ℔ *f* 168 6/w.; 142/2 ℔ Riga *f* 166 6/w. In cons.: 145/2 ℔ Libau *f* 196; 142/2 ℔ Archangel *f* 167 6/w.; 145/2 146/2 ℔ Koersche *f* 200 6/w.; *f* 200, 202 6/w., 204 3/m.; 145/2 ℔ Libau *f* 198, 200 6/w.; 143/2 ℔ Koersche *f* 194, *f* 195 6/w.; 144/2 ℔ dito *f* 198 3/m.

Gerst. Ofschoon iets lager afgegeven, is als prijshoudend aan te nemen, zijnde verkocht: 133/2 ℔ Libau *f* 186, 188 6/w.; 128/2, 129/2 ℔ Koersche *f* 180 6/w., 182, 183 6/w., 131/2 ℔ Koersche *f* 182; 130/2 ℔ gedr. Pommer *f* 170 6/w.; 128/2 ℔ Koers. *f* 181 6/w., 182 3/m.

Moutwijn bleef Zaturdag, Maandag en Dingsdag *f* 14 genoteerd daar echter op laatstgemelden dag orders onvervuld bleven, verhoogde de markt des Woensdags op *f* 14½ en was gisteren alzoo moeijelijk aan te komen. Heden was de handel zeer levendig ad *f* 14½.

Jenever *f* 18.00. Amst. Proef *f* 19.25.

ALKMAAR, 17 Sept. Tarwe *f* 9,00. — Rogge *f* 7,50. — Garst *f* 4,75. — Haver *f* 3,75. — Boonen *f* 5,50. — Groene Erwten *f* 12,00; Graauwe dito *f* 13,00; Vale dito *f* 11. — Kanariezaad *f* 8,00; Geel Mosterdzaad *f* 11,50. — Kaas. Kleine *f* 19,75; middelb dito *f* 23; commissie *f* 21.

MIDDELBURG, 16 Sept. Tarwe. Jarige Zeeuwsche in konsumptie *f* 9,70 a 9,90, nieuwe Zeeuwsche *f* 6 tot 8,10 naar kwaliteit; puike jarige Walchersche *f* 10 en 10,25, nieuwe Walchersche *f* 8,25, 8,50 en *f* 9, beste voor de zaai *f* 9,50. — Rogge, goede *f* 6,70 en de beste *f* 6,80. — Gerst. Beste Winter *f* 5,30, Zomer *f* 5,10. — Nieuwe Walch. Witteboonen *f* 11 en 12; Dito Bruineboonen *f* 11; Dito Paardeboonen *f* 5,25 a 5,50; Dito Groene Erwten puike kleine *f* 9 en 9,25, en groote *f* 9,25 a 9,50. — Koolzaad, puik zaad *f* 9,50 a 9,60.

ZWOLLE, 17 Sept. Tarwe *f* 8,50 a 9,50. — Rogge *f* 6,70 a 7,10. — Boekweit *f* 6,60 a 7. — Boonen *f* 6,50. — Aardappelen *f* 1,50 a 2,25. — Boter per ⅛ ton *f* 15 a *f* 15,50, per Ned. ℔. 65 a 80 cs.

DEVENTER, 17 Sept. Tarwe *f* 8,50 a *f* 9,50. — Rogge *f* 6,50 a 6,90. — Garst *f* 4,50 a 5,00. — Haver *f* 3,30 a *f* 3,70. — Boekweit *f* 7,00 a 7,50. — Boter per ⅛ ton *f* 12,50 a 15,50.

[illegible] Amerik.

Granen. De prijzen van Tarwe en Rogge souteneeren zich doch er waren heden minder koopers.

Ruwe Suiker. Er zijn gedaan 498 k. blond Havana.

LONDEN, 16 Sept. *Ruwe Suiker: Vreemde*. De vraag wordt beter doch de prijzen zijn niet hooger. In veiling golden 720 v. Cuba Moscovados 33 a 37 s. voor blond, en 30 s. 6 d. a 32 s. 6 d. voor bruin. *Geraffineerd*. Gestampte met veel vraag voor uitvoer tot vorige prijzen.

Koffij. W. I. soorten ferm met goede vraag. Native wordt gehouden op 43 s. 6 d. a 44 s. doch er gaat weinig om. Van 1000 b. Costa Rica is een gedeelte verkocht in veiling tot 48 a 48 s. 6 d. voor goed ord. dat is tot volle prijzen.

LIVERPOOL, 15 Sept. *Katoen*. Er zijn gedaan 10,000 b.

BORDEAUX, 14 Sept. *Voorloop*. Armagnac 60; Marmande 58. De disponibele 3/6 blijft staan op 96 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

TONNINGEN, 14 Sept. Het schip Margaretha Alida, kapt. Leuning, van Dantzig naar Amsterdam, is alhier met verhitte en waarschijnlijk door zeewater beschadigde lading binnengekomen.

HAMBURG, 13 Sept. Het Nederl. schip Eendragt, kapt. Bos, van Flensburg naar Aberdeen, is op 54°. 12' N. Br. en 6° 56' O. L. overzeild en gezonken, doch het volk, door kapt. van Laten, voerende het schip Annechiene, gered en alhier aangebragt.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 5 Aug. op 10° 5' N.Br., 24° 0' W. L. Generaal van den Bosch, Kapt. Parlevliet Jzn., van Rotterdam naar Bat.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Sept. in lading naar:

Keulen	J. Noll, de Windhond.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	W. Rippert, Carl von Rottech.
Weesel	B. Brinkkamp, 2 Gebroeders.
Dusseldorp & Neus	H. v. Stokkum, Atlan.
Mainz	K. Rau, Jonge Pauline.
Ludwighaven	P. Kehl, Ludwighaven N°. 5.
Frankf. & Coblenz	A. Elbert, Frankfort N°. 19.

AMSTERDAM, 17 Sept. vertrokken:

Manheim	J. C. de Baas, Minerva.

Rijnhoogte	ARNHEM 17 Sept. 2 el 45 duim.
	KEULEN 17 „ 16 vt. 95 „

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een *ZOON*, G. E. VAN DER BRIET, Echtgenoot van A. A. IJZERMANS.

VLAARDINGEN, 16 September 1852. (2259)

Attentie.

Door toevallig vertrek naar elders, wordt te Warmond bij Leyden *UIT DE HAND TE KOOP* gepresenteerd, om met primo Maart of Mei 1853 te aanvaarden: Het **LOGEMENT** en **KOFFIJHUIS**, genaamd **DE VERGULDE ZON**, met BILLARD en overdekte KOLFBAAN, waarin tevens de SLIJTERIJ in STERKE DRANKEN met succes wordt uitgeoefend, en jaarlijks gemiddeld 2500 kan Genever en ruim 200 kan buitenlandsch Gedisteleerd, behalve de Wijnen, Bier en Likeuren wordt verdebiteerd. Het Billard en hetgeen verder tot de zaak behoort, kan desverkiezende er bij worden overgenomen. Te bevragen met *franco* brieven of in persoon, bij den eigenaar A. P. PAPÓT te Warmond. (2261)

ZWARE KANKERACHTIGE WONDEN *in de borst, genezen door de zalf en pillen van HOLLOWAY.*

Mejufvrouw Mathews, woonachtig in de Brugstraat te Southwark, had na hare verlossing eene zoo zieke borst, dat het haar onmogelijk was, haren zuigeling te voeden. Er hadden zich in hare linkerborst vier afzonderlijke kankerachtige verzweringen gevormd, welke de vereenigde pogingen van onderscheidene genees- en heelkundigen verijdelden, en men besloot eindelijk dat men tot snijden zou moeten overgaan; hiertegen echter verzette zich de lijderes bepaald, en nam daarentegen hare toevlugt tot de zalf en pillen van Holloway, ten gevolge waarvan hare wonden nu zijn genezen en zij de beste gezondheid geniet.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij [illegible] en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Kennisgeving aan den Boekhandel.

F. L. GOLTERMAN te Dordrecht, heeft de eer mits dezen te berigten, dat hij met 1°. September eenen Boekhandel heeft geopend en tot Hoofd-Correspondent heeft den Heer C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam, die, tweemalen per maand aan hem afzendt. (2247)

(2262) De zes AMSTERDAMSCHE MISSEN, op nieuw gezet in 3 Stemmen, en sierlijke Orgelpartij, vermeerderd met **6 NIEUWE ELEVATIES EN BENEDICTIES** worden **TE KOOP** aangeboden aan een Muziek-Uitgever of Drukker; — voor *f* **32**, door den Organist J. PERQUIN te Arnhem. Brieven *franco*.

(2260) Ter Boekdrukkerij van JOSUÉ WITZ, te Arnhem, is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld, de *Tweede Druk* van:

BEROEP

OP HET

ZEDELIJK GEVOEL MIJNER LANDGENOOTEN,

BIJ DE AANVALLEN,

WELKE DE KATHOLIEKE KERK IN NEDERLAND TE VERDUREN HEEFT, [illegible]

door **TH. BROUWER,**

Kath. Priester en Pastoor te Arnhem.

Brochure van ruim 50 bladz. in gr. 8°. — Prijs: 35 Cents.

Voorts zijn nog voorhanden eenige weinige Exemplaren der;

Gesprekken over de Godsdienst,

TUSSCHEN

EEN PASTOOR EN DRIE JONGELIEDEN.

In kl. 8vo. 210 bladz. Prijs: 60 cents.

De Uitgever van onderscheidene zijden den wensch geuit ziende, dat voornoemd voortreffelijk ter algemeene verspreiding zoo doelmatig Werkje (1), bij getallen tot aanmerkelijk verminderden prijs verkrijgbaar mogt worden gesteld, haast hij zich ter kennis te brengen van die edelmoedige bevorderaars van het goede: dat eerstdaags van de GESPREKKEN een *tweede druk* ter perse gaat, bij getallen, voor de volgende prijzen verkrijgbaar: de 50 Exempl. (25 ct.) à *f* 12.50; — de 25 Ex. à *f* 7.50; — de 12 Ex. à *f* 4.80. — De Uitgever verzoekt mede beleefdelijk opgave van het verlangd wordende getal Exemplaren [illegible] regelen, en opdat de [illegible] ging zouden ontmoeten.

(1) Men zie de gunstige beoordeeling en aanprijzing in het Maandschrift: *de Katholiek*, en in het Dagblad: *de Tijd*, N. H. C.

HOOGER, MIDDELBAAR EN LAGER ONDERWIJS.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis te Amsterdam, is van de pers gekomen:

GEDICHTEN

UIT DE

VERSCHILLENDE TIJDPERKEN

DER

NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR,

VERZAMELD, NAAR TIJDSORDE GERANGSCHIKT EN TOEGELICHT

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Tweede Bundel:

Ie EN AANVANG DER 2e HELFT DER XVIIe EEUW.

Dit deel, van het vooral ten gebruike bij kollegiën [illegible] werk bevat omstreeks 320 bladz. en stukken van meer dan 90 dichters en dichteressen. De prijs is . *f* 1 60.

Wordt met succes gedebiteerd:

Redenen van mijne Bekeering

TOT DE

KATHOLIJKE KERK,

van den Wel-Eerwaarden Heer

J. GORDON,

Priester van het Oratorie St. Philippus Neri.

Naar de 5e Engelsche uitgave, door den vertaler van:

DE HEILIGE VADER enz.

Uit te geven ten voordeele van Arme en Verlatene Kinderen.

De Eerw. schrijver van dit belangrijk werkje geeft in 9 brieven de redenen te kennen, waarom hij tot de Katholijke Kerk bekeerd is. Degenen, voor wie deze brieven geschreven waren, zijn [illegible] van de Katholijke Kerk, en [illegible] van hen, dat dezelve door den druk zijn publiek gemaakt, — zoo wordt in de voorrede vermeld.

De prijs van dit werk is . . . . 60 Cents.

GRADUALE ROMANUM, [illegible] met 29 Missen en **ANTIPHONARIUM ROMANUM,** beide in Kwarto. De prijs van het Graduale is *f* 24 en van het Antiphonarium *f* 15 gebonden in juchtlederen banden met koperen sloten.

VOLLEDIGE WERKEN VAN DEN H. ALPH. MAR. DE LIGUORI.

De Uitgever J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, heeft aan de respective Inteekenaren algemeen verzonden het **15e DEEL**, inhoudende:

DE VOLMAAKTE CHRISTEN.

Prijs f 1 00.

Het Zestiende Deel (**DE WARE BRUID VAN J. C.**) is ter pers, en zal dit jaar nog door het 14e Deel gevolgd worden.

De reeds verschenen deelen kosten *f* 12.70 bij inteekening, welke voortdurend geopend blijft.

Afzonderlijke deelen zijn insgelijks te bekomen, doch tegen eene geringe prijsverhooging, en bij de meeste R. K. Boekhandelaren ter inzage voorhanden of te ontbieden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.